

Trećemu je dijelu, koji nosi naslov *Zarys wersyfikacji łacińskiej średniowiecza*, (str. 140—185) autor Herbert Myśliwiec. On govori o kvantitetu i akcentu, o novim oblicima versifikacije, o ritmičkim klauzulama, o rimi, akrostihu i aliteraciji, o upotrebi klasičnih metara u Srednjem vijeku, a osobitu pažnju posvećuje razvoju srednjovjekovne silabičke poezije (od VI do XI vijeka) i razvoju silabičkih oblika stiha u zlatnom periodu latinske srednjovjekovne poezije (XII—XIII vijek i d.). U posljednjem paragrafu autor govori o metričkim oblicima srednjovjekovne poezije poljsko-latinske.

Četvrti i posljednji dio knjige, *Zarys metryki polsko-łacińskich poetów* (str. 186—231), napisala je Maria Bohonos. Autor nas upoznaje s najznatnijim poljskim latinskim pjesnicima od Renesance do XVIII vijeka. Tu su vrlo pregledno doneseni njihovi najvažniji pjesnički proizvodi, njihovi klasički uzori, vrste stihova i neke prosodijske osobitosti i slobode u odnosu na odgovarajući klasički metar.

Konac knjige zaprema obilan index nominum i index rerum.

Na podrobnijem prikazu ove knjige, mislim, da se nije potrebno zadržavati. Jer ona, bar što se tiče prvih dvaju dijelova, nacrtu grčke i rimske metrike, kako se to moglo vidjeti iz našega kratkog pregleda, ne pretendira na veću naučnu originalnost. To je vrlo dobar stručni rad, podešen svojoj svrsi kojemu je teško naći većih zamjerki. Autori nisu odstupili od ustaljene obrade standardnih priručnika o antičkoj metrici, držeći se njihova sistema i metode u izlaganju građe. Oni su jedino, zbog ograničenog prostora i iz praktičkih razloga, oslobodili knjigu prevelikoga naučnog aparata, donoseći samo ono što je nužno potrebno za razumijevanje klasičke metrike grčke i rimske. Tako oba navedena odjeljka služe kao uvod u prikaz latinske srednjovjekovne poezije i latinske poezije poljskih pjesnika Renesance i kasnijih perioda. A u toj praktičnoj strani i leži originalnost i velika vrijednost ove knjige. Autori su njome htjeli ukazati na kontinuitet antičkih metričkih principa u renesansnoj latinskoj poeziji i time zainteresirati širi krug stručnjaka za proučavanje tih odnosa. A time se taj rad u neki ruku nadovezuje na napore istaknutoga poljskog klasičkog filologa Jana Safarewicza čija su brojna djela podređena toj svrsi, naime, davanju što širega publiciteta raznim područjima antičke baštine.

Za nas pak Hrvate, koji imamo tako bogatu latinsku književnost, slična obrada toga predmeta predstavlja danas veliku potrebu, jer bi to donijelo neprocjenjivu korist istraživačima poezije našega srednjega vijeka, naših humanista i kasnijih naših latinista. Ali pred nama u pogledu toga stoji još čitav niz predradnji, studija, monografija itd. da bismo konačno mogli dati takvu knjigu sintetičke naravi. A to su Poljaci već davno prije učinili (isp. bibliografiju na str. 186—187).

B. Glavičić, Zadar.

JAN SAFAREWICZ: *Wybrane teksty oskijskie*, Warszawa (Państwowe wydawnictwo naukowe) 1957, strana 55, cijena 12 zlota.

Ova je vrijedna knjižica izišla kao treće djelo u zbirci „Teksty do ćwiczeń językoznaawczych“. Prije nje, u istoj zbirci i od istoga autora, izišao je izbor umbrijskih tekstova o čemu vidi moj prikaz u prošlom broju našega časopisa. Kako je pisac pri izradi ove knjižice imao pred očima isti zadatak, to za ovu vrijedi sve ono što je o prvoj rečeno u prošlom prikazu.

Knjižica sadržava uvod, oskički tekst, rječnik s razjašnjenjima i registar s odgovarajućim brojem svakoga natpisa u najpoznatijim izdanjima.

U uvodu su dani osnovni podaci o Oscima, njihovu jeziku i alfabetu, o najvažnijim spomenicima njihova jezika, kratak historijat izučavanja oskičkoga dijalekta i literatura (Planta, Conway, Buck, Heurgon, Pisani, Vetter). Zatim slijedi izbor od stotinu oskičkih natpisa kojih se tekst bazira na izdanju V. Pisanija: „Le lingue dell' Italia antica oltre il latino“. U bilješkama ispod teksta pisac donosi najvažnije podatke o svakom natpisu.

B. Glavičić, Zadar.